Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2026

Course	**:**	**B.A. Hons.**	**Date**	**:**	**12/02/2026**
Subject Code	**:**	**PAMJ/N-101**	**Time**	**:**	**11:30am to 01:45pm**
Subject Name	**:**	**જાહેર વહીવટના સિદ્ધાંતો**	**Max. Marks**	**:**	**70**

પ્રશ્ન-1 જાહેર વહીવટની વ્યાખ્યા આપી આ વિદ્યાશાખાના વિશિષ્ટ લક્ષણો સમજાવો. 14

અથવા

તુલનાત્મક જાહેર વહીવટનો અર્થ જણાવી તેના વ્યાપની સમજુતી આપજો

પ્રશ્ન-2 એફ.ડબ્લ્યુ ટેલરના વૈજ્ઞાનિક સંચાલનના સિદ્ધાંતની સમજુતી આપો 14

અથવા

હેર્બેટ સાઈમન દ્વારા જણાવેલ 'નિર્ણય-પ્રક્રિયામાં મૂલ્ય અને વાસ્તવિકતા" ના અર્થની સમજુતી આપો.

પ્રશ્ન-3 એક સમાજ વિજ્ઞાન તરીકે જાહેર વહીવટ સમજણ આપી જાહેર વહીવટ વિદ્યાશાખાનો અર્થશાસ્ત્ર શાખા સાથેનો સંબંધ સમજાવો 14

અથવા

જાહેર વહીવટના સિદ્ધાંત અન્વયે ઉદાર-લોકતાંત્રિક પ્રણાલી એટલે શુ છે?

પ્રશ્ન-4 **ટૂકનોંધ લખો (કોઈપણ બે)** 14

1. જાહેર વહીવટ અને વ્યાપાર વહીવટ વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત જણાવો.
2. વિકાસલક્ષી વહીવટ અને પરંપરાગત વહીવટ વચ્ચે કયા તફાવત છે ?
3. એફ.ડબ્લ્યુ રીગ્સનું બજાર કેન્ટીન મોડેલ વિશે ટૂંક નોંધ લાખો.
4. અમલદારશાહીના અપક્રિયાત્મક કાર્યો જણાવો.
5. પ્રતિનિધિત્વવાદી કે પ્રતીનૈધિક અમલદારશાહીની જરૂરીયાત શા માટે હોઈ છે ?

પ્રશ્ન-5 **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** 14

1 જાહેર વહીવટ " રાજ્યની બાબતોમાં લાગુ પાડવામાં આવેલી વ્યવસ્થાની કલા અને તેનું વિજ્ઞાન છે "- આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે.

a) એલ.ડી વ્હાઈટ b) ડી.વાલ્ડો c) હર્બટ સાઈમન d) ગુડનોવ

2 વિખ્યાત નિબંધ "ધ સ્ટડી ઓંફ એડમીનીસ્ટ્રેશન" જે ૧૮૮૭માં પ્રકાશિત થયેલ, તેના લેખક કોણ છે ?

a) ડી.વાલ્ડો b) હર્બટ સાઈમન c) વુડ્રોવ વિલ્સન d) એલ.ડી.વાઇટ .

3 વર્ષ ૧૯૬૭માં આપેલ વિકલ્પમાંથી અમેરિકામાં કઈ પરિષદનું આયોજન થયેલ ?

a) મીનોબ્રુક પરિષદ-૧ b) મીનોબ્રુક પરિષદ-૨

c) ફીલેડેલ્ફિયા પરિષદ d) ન્યુ યોર્ક પરિષદ.

4 કાર્લ માર્ક્સ નો જન્મ____માં ૧૮૧૮માં થયો હતો.

a) ઓસ્ટ્રીયા b) જર્મની c) પોલેન્ડ d) રશિયા.

5 ________નામના ફ્રેંચ વ્યક્તિ એ ૧૮મી સદીના મધ્યમાં પેહલીવાર અમલદારશાહી(bureaucracy) શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

દ ગાર્ને b) કાર્લ માર્ક્સ c) મેક્સ વેબેર d) જીન જેકસ રુસ્સો.

6 તુલનાત્મક જાહેર વહીવટ અંતર્ગત "બઝાર – કેન્ટીન મોડેલ" કોણે પ્રસ્ત્વિત કર્યું હતું ?

મેક્સ વેબર b) કાર્લ માર્ક્સ c) ફેરેલ હેડી d) ફ.ડબ્લ્યુ.રીગ્સ

7 અમલદારશાહીના સિધાંતોના સંદર્ભમાં બ્રિટનના ચિંતક ________________ એ જાહેર શાળાને " રાજ્ય કરતી ઈજારાશાહીને માટે યોગ્ય શૈક્ષણિક સાધન" તરીકે ઓળખાવી છે.

a) બરટ્રાન્ડ રસેલ b) પોલ એપલબી c) ડોનાલ્ડ જે કીગ્સ્લે d) પીટર ડ્રકર.

****